

Telling dak- en thuisloosheid

arrondissement
Brugge

MAART 2023

ONDERZOEKERS

Nana Mertens
Evelien Demaerschalk
prof. dr. Koen Hermans

Arrondissement Brugge

28/10/22
52 meetellende organisaties

- Grote betrokkenheid van diverse diensten
- Enkele gemeenten hebben geen opvangaanbod
- Hoog aantal instellingsverlaters
- Hoog aantal psychiatrische ziekenhuizen
- Effect van actief domiciliëren

getelde personen 904

683 volwassenen

221 kinderen

65,0% man

34,3% vrouw

X/? 0,7%

52 organisaties vulden in totaal 800 vragenlijsten in. De onderzoekers verwijderden 117 dubbeltellingen en onvolledige vragenlijsten. 636 vragenlijsten zijn ingevuld door de hulpverlener/medewerker, 45 vragenlijsten vragenlijsten zijn samen met de dak- of thuisloze persoon ingevuld. Voor 2 vragenlijsten is deze informatie onbekend. 16 organisaties namen deel aan de telling maar kenden op de teldag niemand die dak- of thuisloos is. In het rapport geeft elke titel weer voor hoeveel personen de vraag werd ingevuld. Percentages zijn berekend op basis van het aantal ingevulde antwoorden, dus exclusief de missende waarden. De cijfers voor de groep Oekraïense vluchtelingen maken geen deel uit van de resultaten. Deze cijfers vermelden we apart op p. 12.

Ingevulde vragenlijsten (# 800)

- Inghelburch # 3
- DE BRUGGEN # 1
- az delta # 3
- RUSTENBURG # 7
- OCMW JABBEKE # 2
- OCMW BRUGGE # 96
- KNOKKE-HEIST # 4
- BACK IN TRACK # 3
- Sovekans # 2
- Connect # 2
- OCMW ZUIENKERKE # 5
- Kind & Gezin # 19
- sint michiels beweging # 2
- OCMW DAMME # 5
- ZDB # 2
- COVIAS # 16
- ONZELIEVEVROUW # 19
- az sint-jan # 6
- OCMW BRUGGE # 96
- OCMW DAMME # 5
- vivendo # 5
- Blankenberge # 25
- OCMW - SOCIAAL HUIS BEERNEM # 18
- t sas # 4
- Groep INTRO # 4
- CAW versterkt welzijn # 138
- VDAB # 4
- nieuwland # 7
- Rode Kruis Vlaanderen # 3
- Zedelgem # 15
- Wieder # 22
- OCMW - SOCIAAL HUIS BEERNEM # 18
- Sint-Amandus PSYCHIATRISCH CENTRUM # 20
- az sint-lucas # 5
- Huizen van Vrede vzw # 12
- zenc # 4
- KZFN VAN TELI # 5
- ADREKEN AAN BOEDEN # 2

Aantal dak- en thuisloze personen

ETHOS Light categorie	Volwassenen # 683	%	Waarvan mannen %	Waarvan vrouwen %	Kinderen # 221	%
1- in openbare ruimte	31	4,5	71,0	12,9	1	0,5
2- in noodopvang	22	3,2	63,6	36,4	0	0,0
3- in opvang en tijdelijk verblijf	147	21,5	54,4	45,6	85	38,5
4- in instelling	174	25,5	71,8	28,2	19	8,6
5- in niet-conventionele ruimte (garage, tent,...)	48	7,0	75,0	25,0	27	12,2
6- bij familie of vrienden	201	29,4	66,2	33,8	47	21,3
7- in woning met dreigende uithuiszetting	47	6,9	48,9	51,1	41	18,6
situatie 28/10 onbekend, dak- of thuisloosheid bevestigd	13	1,9	84,6	15,4	1	0,5

64 ACUUT DAKLOOS

9,5% van de getelde personen is acuut dakloos. Zij verblijven op straat, in de nachtopvang, in een auto of vrachtwagen, in een kraakpand of in een tent. Ongeveer drie op vier is man (76,3%).

Tijdens de telnacht was elk bed in de nachtopvang bezet (10 plaatsen) en ging de nachtopvang één bed over in aantal. Ook de 6 bedden uit het samenwerkingsverband met hotels waren bezet.

56 HOUSING FIRST

8,9% van de getelde personen is al langer dan 2 jaar dak- of thuisloos en kampt met een (vermoedelijke) verslavings- en/of een (vermoedelijke) mentale problematiek.

Zij verblijven voornamelijk in een instelling (39,3%) en bij familie of vrienden (25,0%). De personen die tot deze doelgroep Housing First behoren zijn voornamelijk mannen (73,2%).

159 JONGVOLWASSENEN

23,3% van het aantal getelde personen is 16-25 jaar.

Zij verblijven voornamelijk bij familie of vrienden (37,1%) en in opvang en tijdelijk verblijf (25,8%). Minder dan de helft van de jongvolwassenen is vrouw (43,4%).

130 MET DIRECT BETROKKEN KINDEREN

Bij 130 dak- en thuisloze personen (19,0%) zijn in totaal 221 minderjarige kinderen direct betrokken. Zij delen dezelfde verblijfplaats als hun ouder(s). Bij 41 personen gaat het om 3 of meer kinderen.

Bij 111 dak- of thuisloze personen zijn in totaal 209 kinderen indirect betrokken. Zij delen de verblijfplaats van hun dak- of thuisloze ouder(s) niet.

In opvang en tijdelijk verblijf (ETHOS Light 3, # 144)

Opvang en tijdelijk verblijf	Volwassenen # 144	%	Kinderen # 85	%
Crisisopvang (Vereniging 't SAS)	29	20,1	29	34,1
Residentieel opvangcentrum (CAW)	34	23,6	21	24,7
Begeleid wonen (zonder huurcontract)	0	0,0	0	0,0
Vluchthuis	0	0,0	0	0,0
Woonst korte duur lokaal bestuur (doorgangs/noodwoning OCMW)	45	31,3	20	23,5
Woonst korte duur niet lokaal bestuur (vzw Mensa)	12	8,3	6	7,1
Hotel, jeugdherberg	8	5,6	3	3,5
Opvangcentrum buiten regio	14	9,7	6	7,1
Ander of onbekend	2	1,4	0	0,0

Voor 3 personen ontbreekt de informatie over de verblijfplaats in opvang en tijdelijk verblijf.

"Bij ons in de gemeente is er helemaal geen opvangaanbod."

"CAW heeft 51 opvangplaatsen voor volwassenen in Brugge. Op het moment van de telling waren we bezig met verbouwingwerken in een opvangcentrum."

In instelling (ETHOS Light 4, # 173)

4 personen verblijven in een andere instelling (bv. CIG, campuswonen). Voor 1 persoon ontbreekt deze informatie.

Van de 109 personen (68,1%) die langer in de instelling verblijven wegens gebrek aan een woonoplossing, verblijven 51 personen in een psychiatrisch ziekenhuis/centrum, 26 personen in een LOI, 11 personen in een gevangenis, 8 personen in Beschut Wonen, 6 personen in een algemeen ziekenhuis, 3 personen in de jeugdhulp en 4 personen in een andere instelling.

9 kinderen verblijven samen met hun ouder(s) in een LOI, 9 kinderen in een opvangcentrum van Fedasil en 1 kind in een andere instelling.

28
gevangenis
16,2%

13
algemeen
ziekenhuis
7,5%

72
psychiatrisch
ziekenhuis
41,6%

5
jeugdhulp
2,9%

10
beschut wonen
5,8%

38
lokaal
opvanginitiatief
22,0%

3
opvangcentrum
Fedasil
1,7%

0
residentiële
drughulp

68,1% verblijft langer wegens gebrek aan woonoplossing

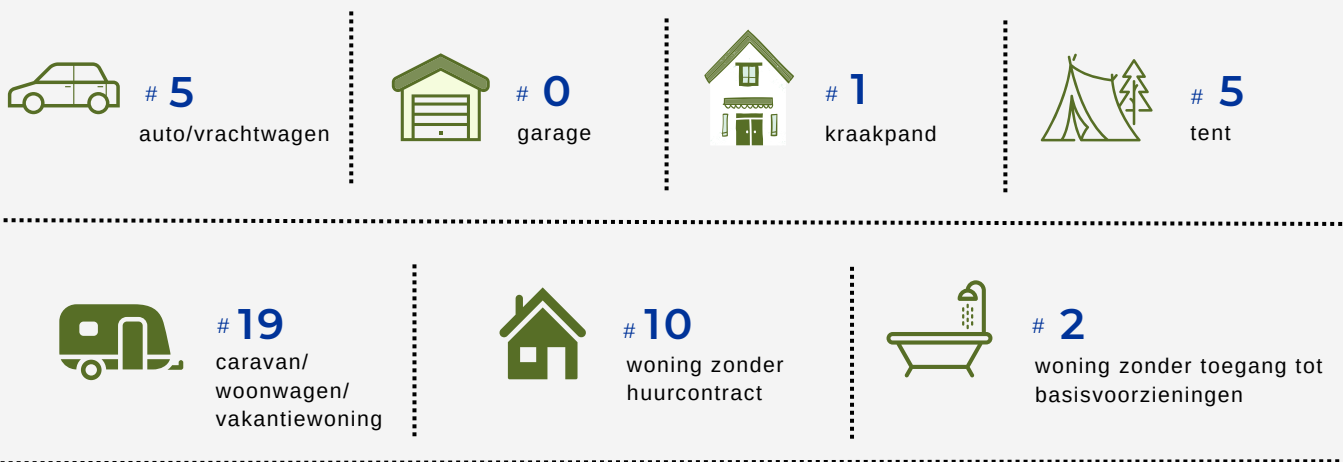
25,0% verlaat binnen de maand instelling zonder woonoplossing

In niet-conventionele ruimte (ETHOS Light 5, # 45)

3 personen verblijven in een andere niet-conventionele ruimte (bv. een boot). Voor 3 personen ontbreekt deze informatie.

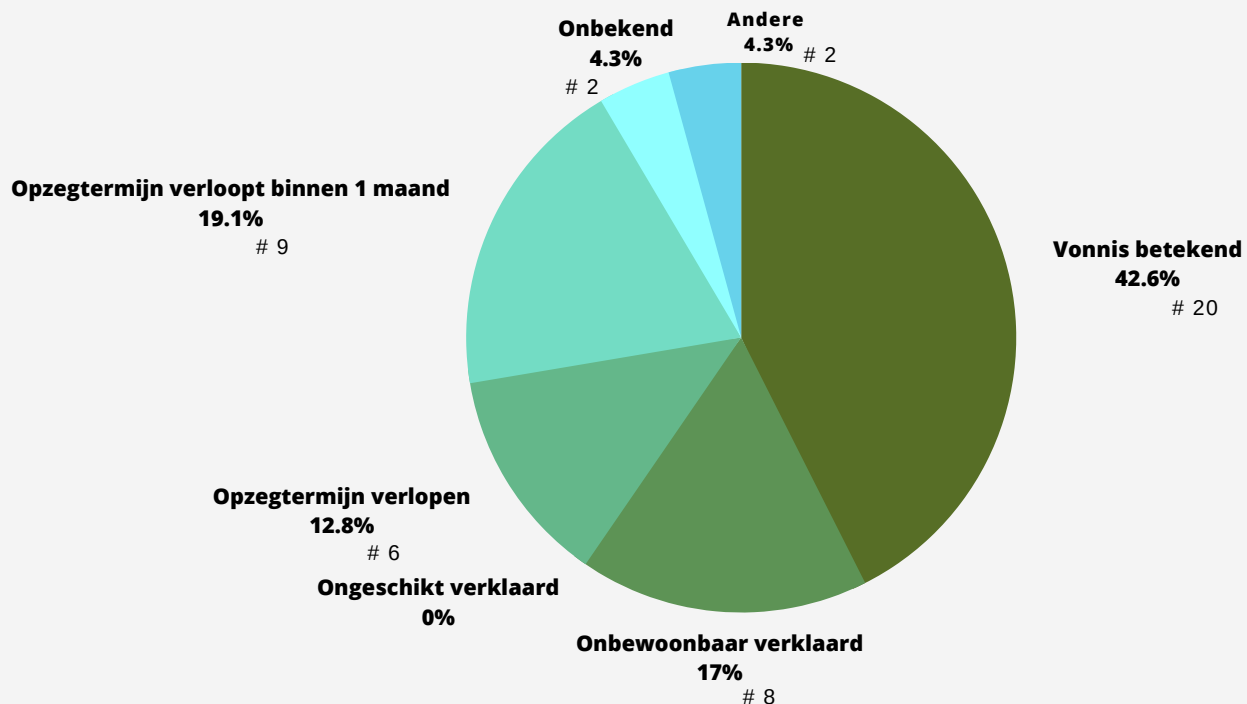
17 kinderen verblijven samen met hun ouder(s) in caravan/woonwagen/vakantiewoning, 7 kinderen in een woning zonder huurcontract.

"Het aantal mensen die in een niet-conventionele ruimte verblijft, vind ik ook niet weinig. Mensen die nog in tenten en auto's moeten slapen in die periode van het jaar."

In woning met dreigende uithuiszetting (# 47)

15 kinderen verblijven samen met hun ouder(s) in een woning met een opzegtermijn die zal verlopen binnen de maand, 13 kinderen in een woning met betekend vonnis en 7 kinderen in een onbewoonbaar verklaarde woning. Voor 6 kinderen gaat het om een andere situatie.

Verblijfplaats twee weken voor teldag

Naast de verblijfplaats van 27 op 28 oktober 2022 wordt ook de verblijfplaats twee weken voor de teldag in kaart gebracht. Er wordt aangegeven waar de persoon verbleef in de periode 14-27 oktober 2022. Aangezien de verblijfplaats in deze periode kan variëren, kunnen er per persoon meerdere verblijfplaatsen aangeduid worden. Onderstaande cijfers geven de verandering in verblijfplaats weer.

Verblijfplaats 2 weken voor teldag

		Verblijfplaats 2 weken voor teldag							
		in openbare ruimte	in noodopvang	in opvang en tijdelijk verblijf	in instelling	in niet-conventionele ruimte	bij familie of vrienden	in woning met dreigende uithuiszetting	
Verblijfplaats teldag	1	in openbare ruimte	26	10	2	0	8	5	0
	2	in noodopvang	11	22	1	0	6	10	0
	3	in opvang en tijdelijk verblijf	0	3	132	8	0	5	1
	4	in instelling	1	4	7	165	2	4	0
	5	in niet-conventionele ruimte	5	0	2	1	41	7	2
	6	bij familie of vrienden	16	11	6	8	9	187	2
	7	in woning met dreigende uithuiszetting	1	1	0	2	1	5	40
		onbekend	6	3	2	1	3	7	1
	TOTAAL	65	54	152	185	70	230	46	

In de twee weken voor de teldag brachten 65 personen minstens 1 nacht door in de openbare ruimte.

Verblijfplaats per gemeente

Leeswijzer

Deze tabel geeft een indicatie van het aantal dak- en thuisloze personen die op de teldag verbleven in de gemeente. De accuraatheid van deze cijfers hangt samen met:

- Aanbod voor dak- en thuisloze personen
- Aanwezigheid instellingen
- Participatie van de lokale diensten aan de telling

Per 1.000 inwoners

Kleine gemeente

Middelgrote stad

Grotere stad

"Beernem springt eruit door hun psychiatrische afdeling."

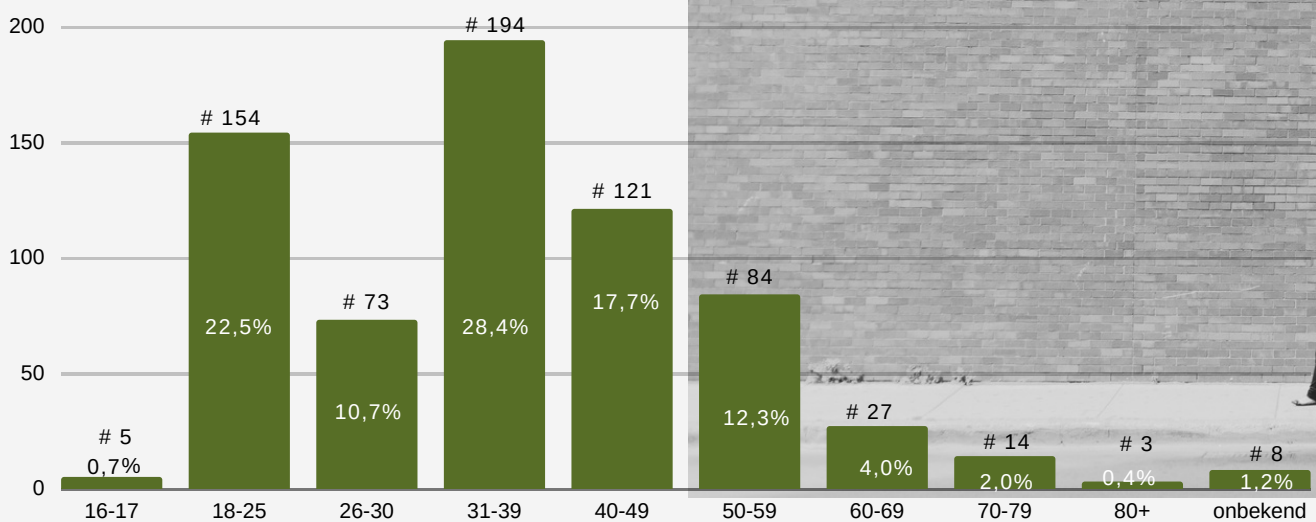
"In Blankenberge had ik het aantal wel hoger verwacht. Wij hebben geen specifiek aanbod voor dak- en thuisloze personen."

"5 personen verblijven in noodopvang in een andere regio, bijvoorbeeld Middenkust."

	in openbare ruimte	in noodopvang	in opvang of tijdelijk verblijf	in instelling	in niet-conventionele ruimte	bij familie/vrienden	in woning met dreigende uithuiszetting	onbekend	TOTAAL	per 1.000 inwoners
Beernem	0	0	6	29	2	6	7	0	50	3,10
Blankenberge	0	0	1	0	7	27	4	1	40	1,95
Brugge	29	19	98	117	21	107	22	5	418	3,50
Damme	0	0	8	3	0	2	0	0	13	1,17
Jabbeke	0	0	1	0	6	3	1	0	11	0,76
Knokke-Heist	0	0	8	4	1	4	4	2	23	0,71
Oostkamp	0	0	10	0	1	8	4	0	23	0,95
Torhout	1	0	2	11	2	14	2	0	32	1,54
Zedelgem	0	0	2	2	2	5	2	0	13	0,56
Zuienkerke	0	0	1	4	0	0	0	0	5	1,82
ander	0	3	9	3	5	21	1	2	44	
onbekend	1	0	1	1	1	4	0	3	11	

Profielkenmerken

Leeftijd (# 683)

Nationaliteit (# 683)

71,9%

Belgische nationaliteit
491

Geboorteland (# 672)

67,1%

geboren in België
451

Bij niet-Belgen (# 190)

15,8% EU-burger
30

78,9% niet-EU-burger
150

Verblijfstatuut (# 198)

40,5%
permanent
verblijf
75

27,6%
tijdelijk
verblijf
51

16,2%
onwettig
verblijf
30

9,7%
in
procedure
18

Top 5 andere geboortelanden (# 221)

Afghanistan
44

Syrië
27

Eritrea
13

Polen
10

Roemenië
10

Huishouden (# 677)

Het huishouden bestaat uit de personen met wie de dak- of thuisloze persoon een verblijfplaats deelt. Het gaat om de personen met wie de persoon samenleeft en om private huishoudens (bv. geen studentenhuizen).

22 personen (3,2%) vormen een huishouden samen met hun ouder(s), voor 17 personen (2,5%) gaat het om een ander familieverband. Voor 15 personen is deze informatie onbekend.

65,7%

alleenstaand
zonder kinderen

445

7,5%

koppel
zonder kinderen

51

10,5%

alleenstaand
met kinderen

71

8,3%

koppel
met kinderen

56

Inkomen (# 683)

Per persoon zijn er meerdere inkomensbronnen mogelijk. 4 personen hebben een ander inkomen (bv. groeipakket, uitkering arbeidsongeval). Voor 33 personen is deze informatie onbekend.

"Ik schrik van het aantal personen zonder inkomen. Misschien zitten sommige mensen tussen verschillende OCMW's op dat moment."

"De grote groep mensen met een ziekte- of invaliditeitsuitkering hangt samen met het grote aantal instellingsverlaters."

18,7%

geen inkomen

128

17,9%

inkomen uit werk

122

1,8%

informeel inkomen

12

10,4%

werkloosheidsuitkering

71

25,8%

leefloon

176

19,2%

ziekte-invaliditeit

131

3,5%

pensioen

24

5,0%

handicap

34

Gezondheid (vermoeden van) (# 679)**26,7%**geen
gezondheidsproblemen

181

32,3%

verslaving

219

15,6%chronische
gezondheidsproblemen

106

42,1%mentale
gezondheidsproblemen

286

3,7%fysieke
beperking

25

7,4%verstandelijke
beperking

50

Per persoon zijn er meerdere (vermoedelijke) gezondheidsproblemen mogelijk. Voor 69 personen is deze informatie onbekend. 5 personen hebben andere gezondheidsproblemen.

130 personen (19,2%) kampen met (vermoedelijke) verslavings- en (vermoedelijke) mentale gezondheidsproblemen.

32 personen (4,7%) hebben een (vermoedelijke) verstandelijke beperking en (vermoedelijke) mentale gezondheidsproblemen.

"De cijfers voor personen met een (vermoedelijke) verslavingsproblematiek vind ik hoog. Net omdat het aanbod voor deze groep in onze regio beperkt is."

Verleden in een instelling**30,3%**verleden in
psychiatrische
voorziening

207

12,3%verleden in
jeugdhulp

84

17,0%verleden in
gevangenis

116

240 personen verbleven nooit in één van bovenstaande instellingen.

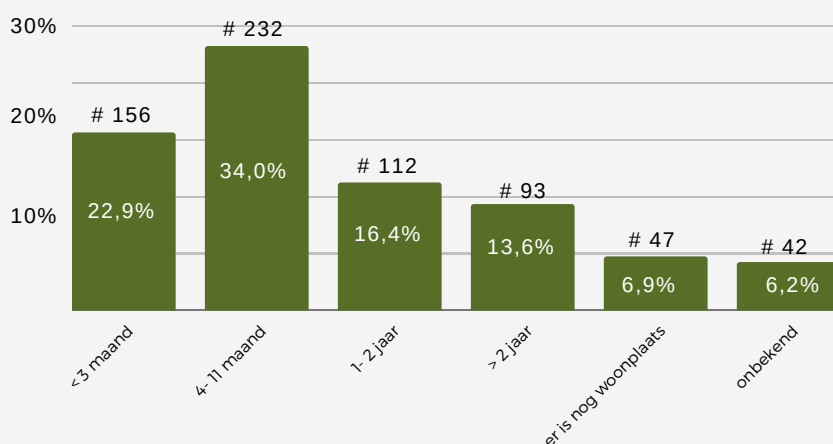
Voor 173 personen is een verleden verblijf in een psychiatrische voorziening onbekend.

Voor 178 personen is een verleden verblijf in de jeugdhulp onbekend, voor 1 persoon ontbreekt deze informatie.

Voor 132 personen is een verleden verblijf in de gevangenis onbekend, voor 2 personen ontbreekt deze informatie.

Kenmerken dak- en thuisloosheid

Duur dak- en thuisloosheid (# 682)

"Ruim de helft van de personen is minder dan 1 jaar dak- of thuisloos. Maar toch heeft 1 op 8 personen al langer dan 2 jaar geen stabiele woonplaats meer."

De personen voor wie er nog een woonplaats is, zijn de personen die binnen de maand hun woning dreigen te verliezen.

Aanleiding (# 673)

21,5%

actie huisbaas
(uithuiszetting)

145

20,5%

relatieproblemen

138

19,3%

psychische
problematiek

130

18,0%

financiële
problemen

121

14,9%

conflict met familie

100

Verslaving (14,4%), ontslag uit een instelling (13,5%), (intrafamiliaal) geweld (6,4%), werkloosheid (6,1%), ongeschikte/onbewoonbare woning (6,1%), immigratie (5,9%), einde huurovereenkomst (5,9%), actie huisbaas (renovatie/verkoop) (4,9%), conflict met vrienden (2,8%), overmacht (1,2%), overlijden (0,7%), ander (1,2%), onbekend (5,3%).

Per persoon zijn er meerdere aanleidingen mogelijk.

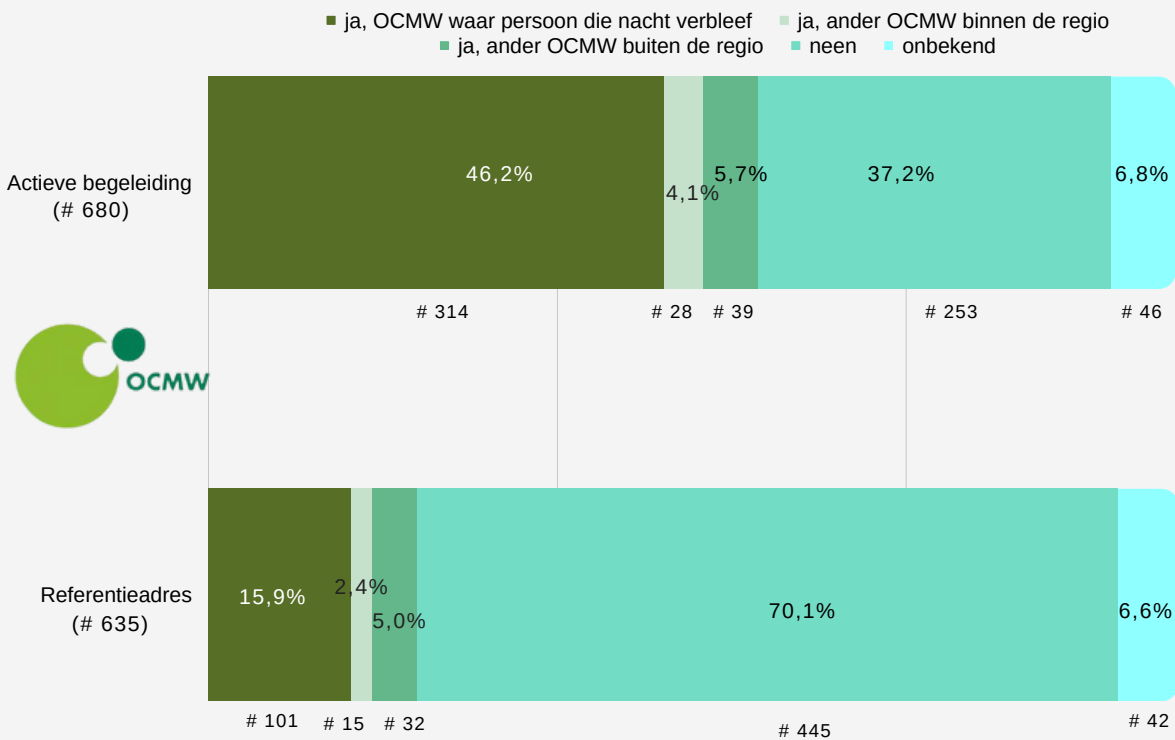

Hulp

381 personen (56,0%) krijgen een actieve begeleiding van een OCMW.

148 personen (23,3%) hebben een referentieadres bij een OCMW.
 Personen in een woning met dreigende uithuiszetting maken geen deel uit van deze cijfers.

"Verblijft iemand bijvoorbeeld tijdelijk bij familie of vrienden dan wordt van hen verwacht dat zij zich daar domiciliëren in plaats van hen een referentieadres toe te kennen."

Oekraïense vluchtelingen

- Cijfers geven aantal Oekraïense vluchtelingen weer die dak- of thuisloos zijn volgens ETHOS Light
- Voornamelijk geteld door OCMW en CAW
- Vooral vrouwen met kinderen
- 236 personen met een equivalent leefloon
- 29 personen met een inkomen uit vast of tijdelijk werk
- 101 personen met direct betrokken minderjarige kinderen

getelde personen **397**

267
volwassenen

130
kinderen

 30,0%
man

 70,0%
vrouw

X/? 0,0%

ETHOS Light categorie	Volwassenen # 267	%	Waarvan mannen %	Waarvan vrouwen %	Kinderen # 130	%
1- in openbare ruimte	0	0,0	0,0	0,0	0	0,0
2- in noodopvang	0	0,0	0,0	0,0	0	0,0
3- in opvang voor thuislozen	22	8,2	45,5	54,5	22	16,9
4- in instelling	87	32,6	33,3	66,7	31	23,9
5- in niet-conventionele ruimte (garage, tent,...)	0	0,0	0,0	0,0	0	0,0
6- bij vrienden/familie	158	59,2	25,9	74,1	77	59,2
7- in woning met dreigende uithuiszetting	0	0,0	0,0	0,0	0	0,0
situatie 28/10 onbekend, dak/thuisloosheid bevestigd	0	0,0	0,0	0,0	0	0,0

Reflecties tellende organisaties

01 GROOT AANDEEL PERSONEN MET GEESTELIJKE GEZONDHEIDSPROBLEMEN

De aanwezigheid van de psychiatrische ziekenhuizen/centra is een verklaring voor het hoge aantal personen dat een instelling moet verlaten zonder woonoplossing (26%) en voor het hoge aantal personen met een (vermoedelijke) mentale gezondheidsproblematiek (41%). Dit was bovendien de aanleiding voor 1 op 5 personen om dak- of thuisloos te worden.

02 ACTIEF DOMICILIEREN BIJ INWONEN

In enkele gemeenten in de regio (bv. Knokke-Heist, Blankenberge) is er een actief beleid om personen die tijdelijk bij iemand inwonen ook daar te domiciliëren. Deze vaak onzeker gehuisveste personen worden hierdoor niet meegeteld. Zo zorgt het actief domiciliëren volgens de betrokken diensten voor een onderschatting van het aantal personen dat tijdelijk bij familie of vrienden inwoont. De betrokken diensten geven ook aan dat het verkrijgen van een referentieadres in deze regio moeilijker is.

03 GEEN AANBOD IN SOMMIGE GEMEENTEN

Enkele gemeenten (bv. Blankenberge) voorzien geen specifiek aanbod voor dak- en thuisloze personen. Volgens de betrokken diensten moet een grote groep hierdoor beroep doen op hun soms onzeker en kwetsbaar netwerk. Mede door het beperkte aanbod voor dak- en thuisloze personen vermoeden de betrokken diensten een onderschatting van het werkelijk aantal getelde personen in deze regio.

04 VERSLAVING MAAR GEEN AANBOD

1 op 3 getelde personen kampt met een (vermoedelijke) verslavingsproblematiek. Bij 1 op 5 personen is er zowel een (vermoedelijke) verslavingsproblematiek als een (vermoedelijke) mentale gezondheidsproblematiek. Deze cijfers staan in scherp contrast met het beperkte aanbod voor deze problematiek in de regio.

05 1 OP 4 IS JONGVOLWASSEN

Ook in deze regio valt het aandeel jongvolwassenen op in de totale populatie (23%).